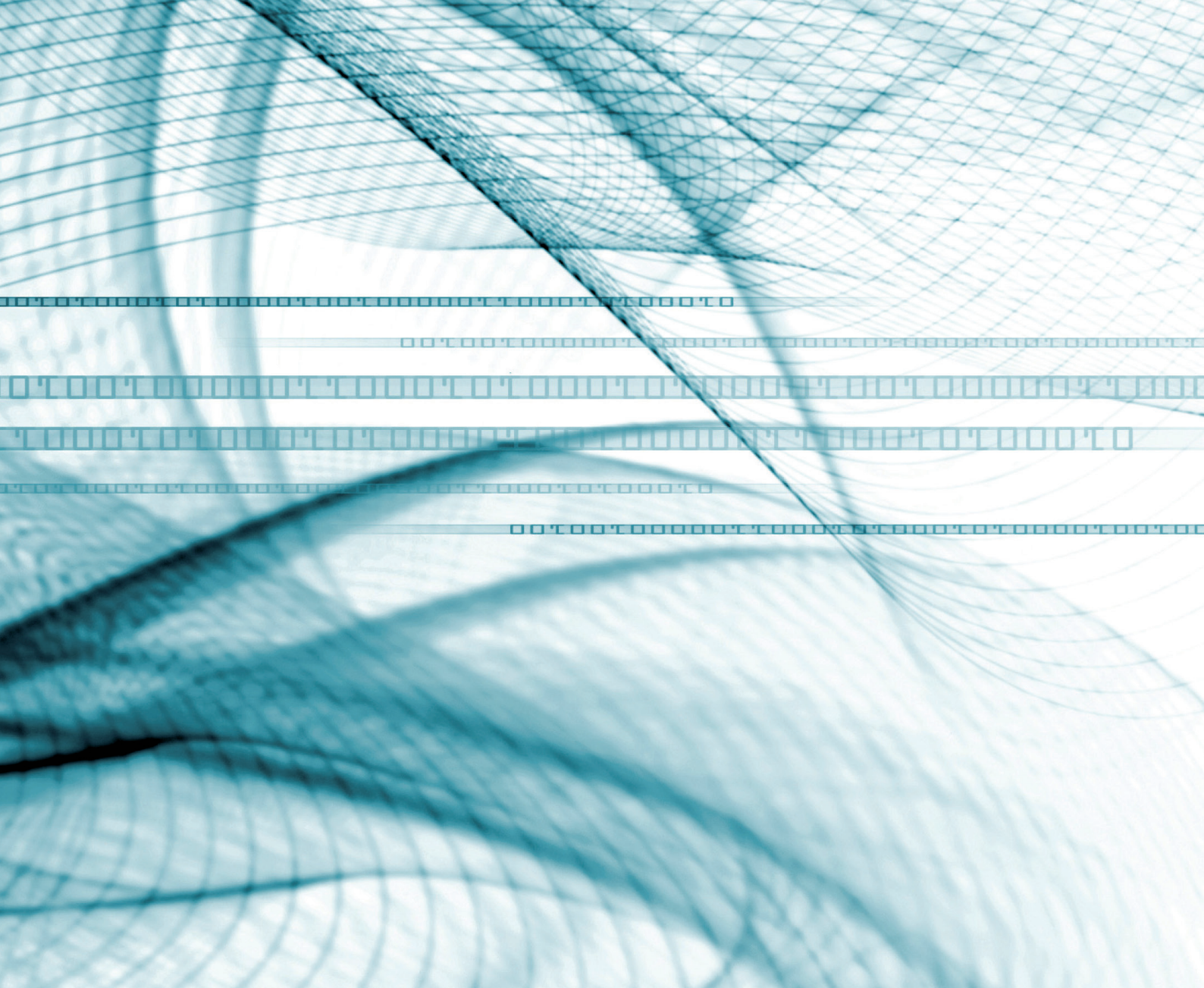

TOIMINNAN TAVOITTEET JA TALOUSSUUNNITELMA 2015– 2017

SEKÄ

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2015

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Keski-Suomen liitto
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Puhelin 020 7560 200

Kotisivu:

www.keskisuomi.fi

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa

etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi

Julkaisu:

C 144
978-951-594-470-2
978-951-594-471-9 (sähköinen)
ISSN: 0788-7051
ISSN: 2341-9903 (sähköinen)

Julkaisun avainsanat:

Aluekehittäminen
Maakuntakaava
Maakuntaohjelma
Maakuntasuunnittelu
Taloussuunnitelma
Toimintasuunnitelma
Talousarvio

Painopaikka:

Grano Oy

Taitto:

Juuso Huhtala

Jyväskylä 2014

TOIMINNAN TAVOITTEET JA TALOUSSUUNNITELMA 2015– 2017

ESIPUHE: KESKI-SUOMI HAASTEIDEN EDESSÄ.....	5
1. KESKI-SUOMI ON OSAAVA JA HYVINVOIVA BIO- JA DIGITALOUDEN KANSAINVÄLINEN MAAKUNTA.....	6
2. MITEN KESKI-SUOMEN LIITTO TOIMII	7
2.1 Poliittinen päätöksenteko	7
2.2 Keski-Suomen liiton toimisto	7
2.3 Viestintä	9
3. KESKI-SUOMEN LIITON TALOUSSUUNNITELMA 2015 - 2017	11

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2015

4. VUODEN 2015 TAVOITTEET, TEHTÄVÄT JA ARVIOINTI	12
4.1 Toimiva aluerakenne lisää vetovoimaa	12
4.1.1 Maakuntakaavoitus	12
4.1.2 Muu alueidenkäytön suunnittelu	13
4.2 Biotalous nousee metsätalouden murroksesta	14
4.3 Digitalous haastaa palvelut uudistumaan	14
4.4 Osaamistalous kytkee koulutuksen, tutkimuksen ja elinkeinot.....	15
4.5 Hyvinvointipalvelut rakentuvat vahvasta aluetaloudesta.....	16
4.6 Ohjelmatyö ja rahoituslähteet	16
4.7 Edunvalvonta ja yhteistyö	17
4.8 Maakunnan tilan seuranta ja ennakointi.....	18
4.9 Toiminnan vaikuttavuuden arviointi.....	19
4.9.1 Maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden arviointi	19
4.9.2 Muu toiminnan arviointi	19
5. TALOUSARVIO 2015	20
5.1 Talousarvio vuodeksi 2015	20
5.2 Jäsenkuntien maksusuodet	20
5.3 Talousarvioasetelma	21
LIITE 1. Maakuntavaltuuston jäsenet 2013 – 2016.....	22
LIITE 2. Maakuntahallituksen jäsenet 2014 – 2015.....	25
LIITE 3. Tarkastuslautakunnan jäsenet 2013 – 2016	26
LIITE 4. Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenet	27
LIITE 5. Keski-Suomen liiton henkilöstö 1.10.2014	28
LIITE 6. Jäsenkuntien maksusuodet 2015.....	29
LIITE 7. Keski-Suomen liiton tuloslaskelma 2015	30

TOIMINNAN TAVOITTEET JA TALOUSSUUNNITELMA 2015 – 2017

ESIPUHE

KESKI-SUOMI HAASTEIDEN EDESSÄ

Talouden nousukäännettä on odoteltu pitkään. Orastavat merkit kasvun vauhdittumisesta ovat hiipuneet kerta toisensa jälkeen. Euroalueen elpyminen on jälleen hidastunut, osaltaan Ukrainan kriisin ja Venäjän talouspakotteiden seurauksena. Ensi vuodelle Suomen talouteen ennustetaan heikkoa kasvua jo kolmatta vuotta jatkuneen talouden supistumisen jälkeen. Kasvun edellytys on, että euroalue elpyy ja vienti vetää.

Osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut ja hyvinvointipalvelut ovat pitäneet yllä palvelualojen kasvua Keski-Suomessa. Matkailu-alalle toivotaan lumista talvea, jotta matkailijavirrat saadaan nousuun. Teollisuudesta on kantautunut myönteisiä viestejä: tilauskannat ovat kasvaneet ja vienti kääntynyt nousuun. Ennätysmäisestä työttömyydestä kärsivä maakuntamme tarvitsee vahvaa palvelusektoria ja uudistuvaa teollisuutta.

Äänekoskelle suunnitteilla oleva biotuotetehdas on kohentanut näkymiä ja nostanut mielialaa koko maakunnassa. Toteutuessaan se olisi Suomen metsäteollisuuden historian suurin investointi ja työllisyysvaikutuksiltaan merkittävä. Investoinnin toteutumista on lähdetty varmistamaan laajalla rintamalla. Keski-Suomen liitto yhteistyökumppaneineen edistää investoinnin edellyttämiä liikenteellisiä valmiuksia, turvaa työvoima- ja osaamistarpeita sekä tukee pk-yritysten mahdollisuuksia päästä hyödyntämään tuotannon synnyttämiä sivuvirtoja. Toivottavasti saamme keväällä 2015 myönteisen investointipäätöksen.

Kuntataloudessa jatkuvat tiukat ajat. Vuonna 2015 voimaan astuva valtionosuusuudistus yhdessä valtionosuusleikkausten kanssa edellyttää useilta Keski-Suomen kunnilta merkittäviä sopeutustoimia jo tehtyjen toimien lisäksi. Kuntien tehtävien ja veloitteiden vähentämiseen on kohdistunut suuria odotuksia, mutta tähän mennessä tehdyt päätökset lupailevat, että miljardin euron säästötavoitteesta täyttyy vasta kolmasosa. Julkisen talouden edelleen heikentyessä on aiheellista olla huolissaan julkisten palvelujen saatavuudesta ja veroasteen noususta.

Yksi etappi valtakunnallisessa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistustyössä saavutettiin, kun lakiesitys valmistui ja saapui lausunnoille. Lakiesityksessä ehdotetaan, että maahan muodostettaisiin viisi järjestämisvastuullista sote-aluetta. Tuottamisvastuu olisi kunnilla ja kuntayhtymillä. Keski-Suomessa on pitkät perinteet julkisen palvelurakenteen kehittämisessä kuntien yhteistyönä, joten on luontevaa pyrkiä maakunnan kokoisen tuottajatahon luomiseen. Se tukisi sekä maakunnan yhtenäisyyttä että äänen kuuluvuutta sote-alueella.

Keski-Suomen strategia 2040 hyväksyttiin kesäkuussa 2014. Vision mukaisesti tavoitteenamme on osaava ja hyvinvoiva bio- ja digitalouden kansainvälinen maakunta. Tulevina vuosina maakunnan voimavaroja kohdennetaan strategian mukaisiin kärkiteemoihin. Alkaneella ohjelmakaudella EU-rahaa on jaossa huomattavasti aiempia vuosia vähemmän, mikä tekee rahoituksesta entistä kilpaillumpaa.

Keski-Suomen liiton toimintaa organisoidaan vastaamaan strategian toteuttamista. Mikäli kesäkuun valtuuston talousraamipäätös hyväksytään marraskuun valtuustossa, liiton toimintaa ja henkilöstöä joudutaan supistamaan merkittävästi.

Anita Mikkonen
maakuntajohtaja

1. KESKI-SUOMI ON OSAAVA JA HYVINVOIVA BIO- JA DIGITALOUDEN KANSAINVÄLINEN MAAKUNTA

Otsikossa kerrottu Keski-Suomen visio nostaa kehittämisen kohteiksi bio-, digi- ja osaamistalouden, joiden odotetaan vahvistavan aluetaloutta. Hyvinvointi käsitetään laajana kokonaisuutena, johon kuuluvat sosiaali-, terveys-, liikunta-, kulttuuri-, nuoriso- ja sivistysala. Perusedellytyksiä vision saavuttamiselle ovat vahva kansainvälisyys, toimiva aluerakenne ja hyvä saavutettavuus.

Biotalousessa maakunnan luonnonvaroja hyödynnetään älykkäästi. Alan lasketaan tuovan valtaosan maakunnan vientitulosta myös seuraavien vuosikymmenten aikana. Digitalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää uudenlaista ajattelua kaikilla toimialoilla, organisaatioissa, yhteiskunnan rakenteissa ja instituutioissa. Alan kehittämisenäkymät ovat mittavat.

Osaamistalous yhdistää osaamisen ja innovoinnin yhteen elinkeinojen, koulutuksen ja tutkimuksen kanssa.

Keski-Suomen kansainvälisyys tulee esiin erityisesti elinkeinoelämän ja koulutusorganisaatioiden yhteyksissä. Parhaimmillaan kansainvälisyys on aluetaloutta vahvistavaa tuotteiden, laitteiden ja palveluiden vientikauppaa sekä osallisuutta kansainvälisissä kehittämiskumppanuuksissa. Ver-

kostotalous edellyttää yrityksiltä sekä tutkimus- ja koulutustoimijoilta joustavuutta avata uutta vientiä.

Aluerakenne ja saavutettavuus ovat maakunnan vetovoiman perusta, jolla merkittävältä osin ratkaistaan väestön sijoittuminen ja yritysten toimintaedellytykset. Strategiassa määritellään, että vuonna 2040 Keski-Suomi haluaa olla monikeskuksinen 295 000 asukkaan ja 125 000 työpaikan maakunta, jolla on vahva veturi, Jyväskylä. Maakunnan liikenteelliset kärkihankkeet kytkeytyvät EU:n TEN-T-verkon kehittämiseen (ydinverkko: VT4; kattava verkko: Tampere-Jyväskylä -rata-osa sekä VT9).

Kansainvälisyys edellyttää toimivia liikenneyhteyksiä maakunnasta ja maakuntaan. Vientituotteet tarvitsevat toimivia ja kilpailukykyisiä kuljetusväyliä maan vientisatamiin.

Yritteliäät ja yrittäjämäiset alueet menestyvät. Siihen tarvitaan monipuolista osaamista, yhteistä kehittämistähtoa, tuloksia tuottavaa avointa vuorovaikutusta ja yhteistyötä yli toimialarajojen.

Keski-Suomen liiton toimisto organisoituu tukemaan Keski-Suomen strategian tavoitteita.

2. MITEN KESKI-SUOMEN LIITTO TOIMII

2.1 Poliittinen päätöksenteko

Keski-Suomen liitto on kuntayhtymä, jonka ylintä toimivaltaa käyttää maakuntavaltuusto. Maakuntavaltuusto on poliittisesti edustava elin, johon kuntien **edustajainkokous** valitsee jäsenet kunnallisvaalikaudeksi jokaisesta jäsenkunnasta. Jäsenten on oltava kunnanvaltuutettuja ja heitä valitaan yksi jokaista alkavaa 4 000 asukasta kohti. Edustajainkokous valitsi kokouksessaan 6.3.2013 maakuntavaltuuston toimikaudelle 2013 – 2016. Maakuntavaltuuston valittiin 80 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Maakuntavaltuusto hyväksyy maakuntasuunnitelman, maakuntakaavat ja maakuntaohjelman. Toiminnalliset tavoitteet maakuntavaltuusto hyväksyy vuosittain taloussuunnitelman sekä talousarvion käsittelyn yhteydessä. Ennen taloussuunnitelman ja talousarvion hyväksymistä jäsenkunnille varataan mahdollisuus tehdä esityksiä kuntayhtymän toiminnan kehittämisestä.

Maakuntahallituksessa on 13 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Maakuntavaltuusto valitsi maakuntahallituksen toimikaudelle 2013 – 2014 kokouksessaan 3.5.2013. Seuraavalle toimikaudelle 2015 – 2016 maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen kevätkokouksessaan 2015.

Maakuntahallitus johtaa Keski-Suomen liiton hallintoa, valvoo kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset. Maakuntahallitus valmistelee päätettävät asiat maakuntavaltuustolle lukuun ottamatta tarkastuslautakunnalle kuuluvia tehtäviä ja huolehtii maakuntavaltuuston päätösten täytäntöön panosta. Maakuntahallitus antaa lausuntoja aloitteisiin. Maakuntahallitus päättää aluekehityslain mukaisista muista kuin maakuntavaltuustolle määrätystä tehtävistä.

Tarkastuslautakunta arvioi maakuntavaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen. Lautakunnassa on viisi jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Maakuntavaltuusto valitsi kokouksessaan 3.5.2013 tarkastuslautakunnan toimikaudelle 2013 – 2016.

Keski-Suomen liiton **puheenjohtajisto** (valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat ja toimiston johto) koostuu valmistelemaan asioita tarpeen mukaan, yleensä ennen maakuntahallituksen kokouksia.

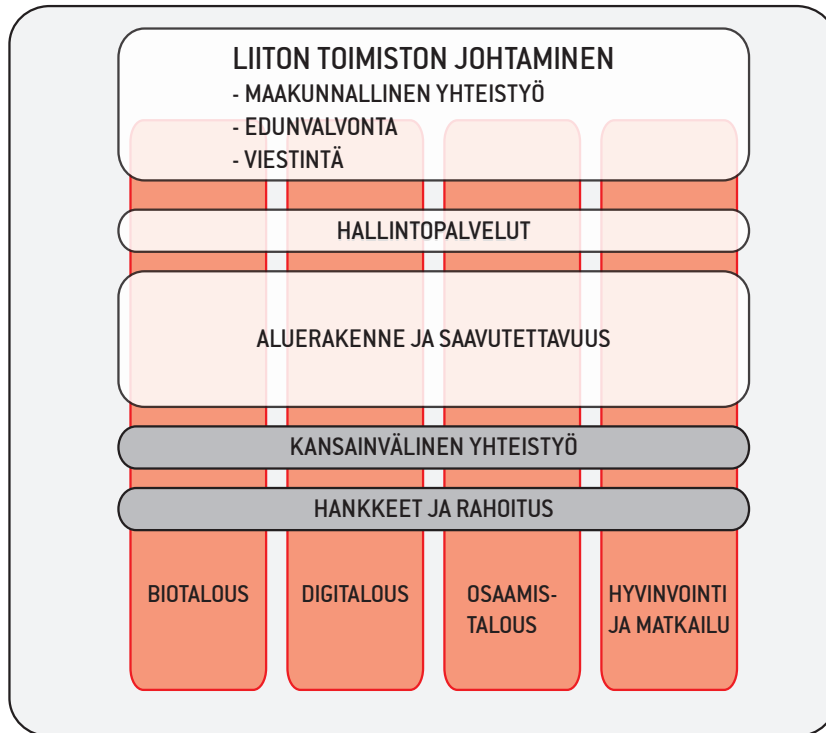
Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) linjaa alueen kehittämistä ja julkisen tuen kohdentamista maakuntastrategian mukaisesti. MYRissä ovat edustettuina kunnat, ohjelmia rahoittava ELY-keskus, tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt sekä yritykset. Keski-Suomessa yhteistyöryhmään kuuluu puheenjohtajan lisäksi 18 jäsentä. MYRin nimeää maakuntahallitus. Maakunnan yhteistyöryhmän toimikausi seuraa kunnallisvaalikautta.

2.2 Keski-Suomen liiton toimisto

Keski-Suomen liiton toimisto toimii maakuntajohtaja Anita Mikkosen johdolla luottamushenkilöhallinnon alaisuudessa. Maakuntajohtajan tukena on johtoryhmä. Se valmistelee liiton luottamuselinten kokoukset ja toimiston muita hallinnollisia sekä lähinnä sisäisiä asioita.

Keski-Suomen liiton toimiston toiminta organisoidaan strategian mukaisten teemavastuiden mukaan ja tiimiorganisaatiosta luovutaan. **Aluerakenne ja saavutettavuus** -teemasta vastaa suunnittelujohtaja Olli Ristaniemi ja **Hyvinvointi ja matkailu** -teemasta kehittämisjohtaja Hannu Korhonen. **Hallintopalveluista** vastaa hallintopäällikkö Pirjo Aho-la. **Kansainvälisen yhteistyön** sekä **Hankkeiden ja rahoituksen** vastuut määritetään vuoden 2014 loppuun mennessä.

Biotalous -teemavetäjäksi on syksyllä 2014 valittu maakunta-asiamies Hannu Koponen ja **Osaa-mistalouden** teemavetäjäksi koulutuksen kehittämispäällikkö Anu Tokila, molemmat liiton toimistosta. **Digitalouden** teeman koordinaatiosta päätetään vuoden 2015 aikana liiton ICT-alan selvitysten valmistuttua.

Kuva 1. Keski-Suomen liiton toimiston organisoituminen maakuntavaltuuston 6.6.2014 hyväksymän Keski-Suomen strategian 2040 mukaisesti.

Keski-Suomen liitossa noudatetaan tasavertaista henkilöstöpolitiikkaa. Henkilöstöpolitiikan säännöt, ohjeet ja suunnitelmat on kirjattu henkilöstösuunnitelmaan sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Suunnitelmat päivitetään noin kolmen vuoden välein.

Koko henkilöstö suunnittelee toiminnan tavoitteita ja toimintatapoja kaksi kertaa vuodessa. Henkilöstöpalavereita järjestetään noin viisi kertaa vuodessa. Henkilöstöä koskevat asiat valmistellaan johtoryhmässä ja tarvittaessa henkilöstöyhteistyöryhmässä, johon kuuluvat eri henkilöstöryhmien ja työnantajan edustajat. Työpaikkakokous kokoontuu tarvittaessa.

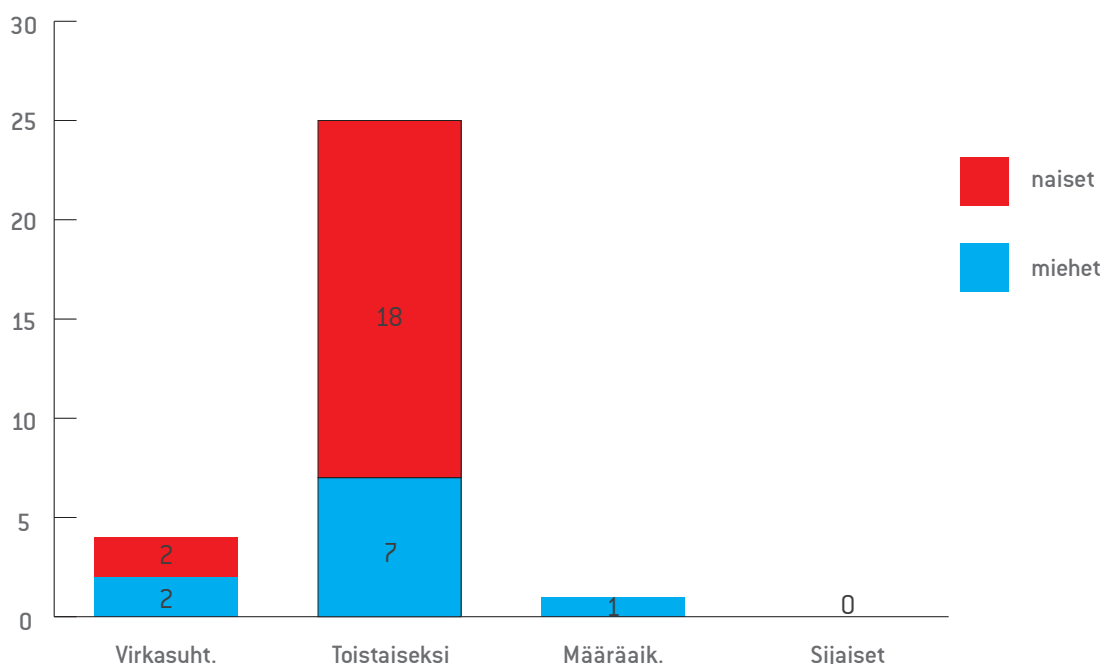
Keski-Suomen liiton henkilöstöraportissa kuvataan henkilöstön määrälliset ja laadulliset tunnusluvut, kehittämistoimenpiteet ja näiden vaikutukset henkilöstöön, toimintaan ja talouteen. Raportin laadinnassa huomioidaan KT Kuntatyöntantajien keväällä 2013 julkaisema suositus ”Henkilöstövoimavarojen arviointi – suositus henkilöstöraportoinnin kehittämiseen”. Raportti laaditaan

joka kevät päätöksenteon tueksi ja toimitetaan maakuntahallitukselle.

Henkilöstön liikunta- ja kulttuuriryhmä LIIKU tukee henkilöstön hyvinvointia järjestämällä liikunta- ja kulttuurierintoja sekä osallistumista kuntoremontteihin. Keski-Suomen liitto pyrkii lisäämään työhyvinvointia myös kulttuurin, taiteen ja luovien menetelmien avulla.

YT-lain 4 §:n mukaan kunnassa on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain sellainen henkilöstö- tai muu suunnitelma, josta käyvät ilmi erilaisten työsuhtemuotojen käytön periaatteet. Keski-Suomen liitossa on viisi maakuntavaltuuston päätöksellä perustettua virkaa, joista neljä on täytetty. Viranhaltijoiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttö.

Määräaikaisia työsuhteita käytetään ainoastaan sellaisissa tehtävissä, jotka rahoitetaan projektirahoituksella tai työsuhde perustuu sijaisjärjestelyihin. Ulkopuolista työvoimaa käytetään lähinnä projektirahoituksella rahoitettuihin projekteihin ja niihin tehtäviin, joiden asiantuntemusta ei talossa ole.

Kuva 2. Keski-Suomen liiton henkilöstö työsuhteiden laadun ja sukupuolen mukaan (1.10.2014)

2.3 Viestintä

Keski-Suomen liiton ydinviestit on määritelty organisaation tehtävien pohjalta: Keski-Suomen liitto on yhteisen kehittämistahdon muodostaja, strateginen suunnittelija ja kehittäjä ja aktiivinen edunvalvoja.

Viestinnän tavoitteena on lisätä Keski-Suomen liiton tunnettuutta omassa maakunnassaan, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Keski-Suomen liitosta luodaan vahvaa, myönteistä mielikuvaa arvostettuna asiantuntijaorganisaationa, innostavana yhteistyökumppanina ja houkuttelevana työyhteisönä. Toiminnasta ja päätöksistä tuodaan aktiivisesti julki todenmukaista ja ymmärrettävää tietoa. Periaatteina kaikessa viestinnässä, niin kirjoitetussa kuin puhutussa, on ajantasaisuus, luotettavuus sekä selkeys ja ymmärrettävyys.

Viestinnän tärkeimpiä kohderyhmiä ovat media ja sen kautta ”suuri yleisö”, erityisesti oman maakunnan asukkaat. Tärkeitä ovat myös poliittiset päättäjät jäsenkunnissamme sekä valtakunnan politiikassa sekä yhteistyökumppanit, kuten kuntien, ELY-keskuksen, kehittämisyritysten, oppilaitosten ja järjestöjen toimijat. Oma henkilöstö on vies-

tintäketjussa paitsi vastaanottava, myös viestejä eteenpäin välittävä joukko.

Viestinnän välineenä liiton näyteikkuna on verkkosivusto www.keskisuomi.fi, joka pidetään aktiivisesti ajan tasalla. Sosiaalista mediaa käytetään valituissa asiayhteyksissä, kuten mm. maakuntastrategian, ennakoinnin ja luovan toimialan viestinnässä. Lisäksi keskisuomi2040.fi -sivusto kuvaa Keski-Suomen strategian sisältöä.

Tiedotteet julkaistaan Keski-Suomen liiton verkkosivustolla ja välitetään sähköpostitse medialle ja muille sidosryhmille. Tiedotejakeluun kuuluvat kaikki maakunnan viestimet ja tarpeen mukaan myös valtakunnalliset tiedotusvälineet sekä muut edellä mainitut kohderyhmät. Tieto välitetään tasapuolisesti ja nopeasti. Tiedotustilaisuuksia järjestetään tarvittaessa.

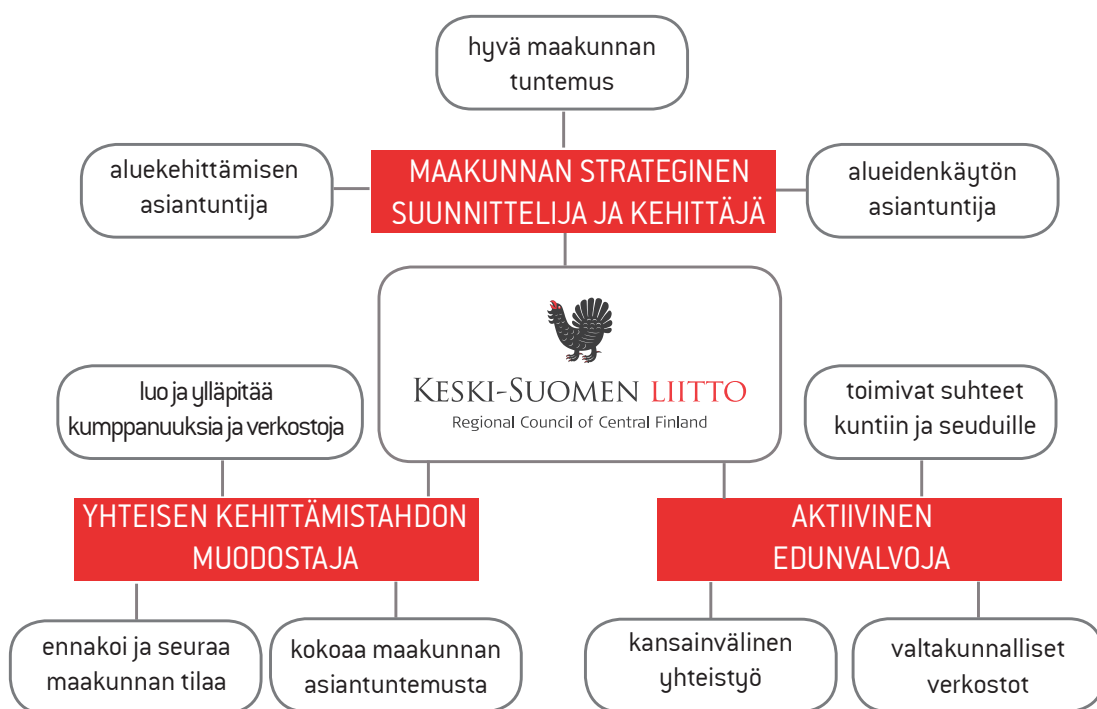
Keski-Suomen liiton sähköinen tiedotuslehti Nokan koputuksia toimitetaan kahdesti vuodessa, samoin Maakunnan yhteistyöryhmän sähköinen tiedotuslehti, joka kertoo EU-ohjelmista ja niiden vaikutuksista. Keski-Suomi ennakoii uutiskirje ilmestyä kuukausittain.

Virallinen tiedotusväline (mm. kuulutukset) on sanomalehti Keskisuomalainen.

Liitto koordinoi vuosittain Keski-Suomen päivän 18.4. tapahtumat. Vuonna 2015 teemana on liikunta ja hyvinvointi. Keski-Suomen päivänä päätetään yhdessä KesLi ry:n kanssa toteutettava hyvinvointia edistävä kampanja Kunnossa koko maakunta –

liikuttavan hyvä Keski-Suomi ja palkitaan sen voittaja Keski-Suomi -palkinnolla.

Keski-Suomen liitto järjestää seminaareja ja maakuntakierroksia edistääkseen mm. ajankohtaisten teemojen käsittelyä, on mukana koordinoimassa mm. WFA:n ja Kuntaliiton tilaisuuksia ja esiintyy eri asiayhteyksissä messu- ym. tapahtumissa.

Kuva 3. Keski-Suomen liiton ydinviestit

3. KESKI-SUOMEN LIITON TALOUSSUUNNITELMA 2015–2017

Keski-Suomen kunnat rahoittavat maksuosuuksil-
laan Keski-Suomen liiton toimintaa ja kartuttavat
Keski-Suomen Kehittämisrahastoa.

Jäsenkuntien maksuosuuksien muutokset ovat
olleet viime vuosina maltillisia. Vuosien 2012
– 2014 maksuosuudet olivat euromääräises-

ti samansuuruiset. Maakuntavaltuusto hyväksyi
6.6.2014 vuoden 2015 talousarvion kehykseksi
3 299 940 euroa. Talousarvion kehystä leikattiin
kolme prosenttia. Vuosien 2016 – 2017 maksu-
osuuksien esitetään säilyvän vuoden 2015 mak-
suosuuden tasolla.

	2015	2016	2017
Jäsenkuntien maksuosuus, M€	3,300	3,300	3,300
muutos edelliseen vuoteen, %	- 3,0	+ 0,0	+ 0,0
Liiton kiinteä toiminta, M€	2,652		
muutos edelliseen vuoteen, %	- 3,9		
Keski-Suomen Kehittämisrahasto, M€	0,750		
muutos edelliseen vuoteen, %	+ 0,0		

Talouden puitteet taloussuunnitelmakaudella 2015 – 2017, Meuroa.

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2015

4. VUODEN 2015 TAVOITTEET, TEHTÄVÄT JA ARVIOINTI

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet:

- Maakuntahallitus päättää aloittaa maakuntakaavan tarkistuksen
- Maakuntakaavaan liittyvät selvitykset ja tutkimukset ovat käynnistyneet
- Asiakastytyytyväisyyskyselyssä liiton palvelujen tunnettuus on parantunut
- Liiton oma hankerahoitus suunnataan strategian mukaisesti
- Liitto koordinoi koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman (KESU) valmistelun

4.1 Toimiva aluerakenne lisää vetovoimaa

4.1.1 Maakuntakaavoitus

Keski-Suomessa on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: Keski-Suomen maakuntakaava (2009), Keski-Suomen 1. vaihemaakuntakaava (Jätkä), joka koskee Jyväskylän seudun jätteenkäsittelykeskusta (2011), 2. vaihemaakuntakaava (Poski), joka koskee pohjaveden suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamista ja siihen liittyviä luontoarvoja (2012) sekä Jämsän Länkipohjan alueella voimassa oleva Pirkanmaan 1. maakuntakaava (2008).

3. vaihemaakuntakaava (Turva), joka koskee turvetuotantoa ja suoluontoa sekä tuulivoimaa, on ympäristöministeriössä vahvistettavana. Maakuntavaltuusto hyväksyi 3. vaihekaavan 14.11.2012. Samalla maakuntavaltuusto hyväksyi myös aloitteen turvetuotannon haittoja ehkäisevästä työryhmästä. Työryhmä on perustettu ja se seuraa turvetuotannon vaikutuksiin liittyviä linjauksia ja tutkimuksia sekä tekee tarvittaessa ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi.

Keski-Suomen 4. vaihemaakuntakaava (Paikko) päivittää Keski-Suomen maakuntakaavan kaupallisen palveluverkon sekä virkistystoimintojen alueet ja osoittaa puolustusvoimille melu- ja suoja-alueita. Ympäristöministeriö vahvisti kaavan 24.9.2014.

Maakuntakaavan tarkistus ja sen sisällön hahmottelu tehdään Keski-Suomen strategiasa 2040 määritellyn aluerakennekuvan, maakuntakaavojen toteutuksen seurantaraportin ja aluevarauskohtaisen tarkastelun pohjalta. Maakuntakaava on keskeinen asiakirja maakuntastrategian ”Aluerakenne ja saavutettavuus” -teeman toteutuksessa. Valmistelusta vastaavat maakuntakaavoituksen, ympäristön ja saavutettavuuden asiantuntijat liiton toimistossa, ohjausryhmänä toimii maakuntahallitus ja sidosryhmien kanssa käydään teemakohtaisia neuvotteluja.

Kunta- ja sidosryhmäkierros syksyllä 2014 pohjustaa maakuntakaavan tarkistusta. Maakuntahallituksen päätös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saataneen tammi-helmikuussa 2015. Selvityksiä ja tutkimuksia tehdään noin vuoden ajan maaliskuusta 2015 lähtien. Kaavaluonnos on valmis elokuussa 2016 ja kaavaehdotus joulukuussa 2016. Maakuntavaltuusto käsittelee ja hyväksyy maakuntakaavan tarkistuksen kesäkokouksessaan 2017.

Tarkistuksen keskeisissä periaatteissa korostetaan strategisuutta sekä merkintöjen maakunnallista ja valtakunnallista merkittävyyttä. Mittakaava tulee olemaan sama kuin aikaisemminkin eli 1:250 000.

Strategisuuden ja oikean yleispiirteisyyden tason säilyttämiseksi maakuntakaavalle on määritelty kaikkia teemoja koskevat yleiset kriteerit, joiden mukaan kaavavarauksia tarkastellaan:

- toiminnon on oltava maakunnallisesti merkittävä tai ylimaakunnallinen

- omaa maakuntaa/seutua profiloiva ja maakunnan omista tarpeista lähtevä
- seutuja yhdistävä ja kuntarajat ylittävä
- maankäytön suunnittelun keinoin toteutettavissa oleva
- tulevaisuuteen suuntautuva [tavoitevuosi 2040]
- valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita edistävä
- sovittaa yhteen valtakunnallisen aluerakenne- ja liikennestrategian tavoitteet
- toiminnallisia kehittämisvyöhykkeitä, verkostoja ja kokonaisuuksia muodostava

Keski-Suomen maakuntakaavat koostuvat kahdeksasta teemasta: asutusrakenne, liikenne, tekninen huolto, luonnonvarat, erityistoiminnot, kulttuuriympäristö, luonnonsuojelu ja virkistys.

Seuraavia uusia asioita harkitaan otettavaksi ehdolle kaavaan:

- Keski-Suomen aluerakenne 2040, kehittämisvyöhykkeet: toiminnallisesti merkittävät liikennekäytävät, sekoittuneen vakituisen ja vapaa-ajan asumisen alueet, biotalous.
- Yhtenäiset biotalouden kannalta tärkeät alueet. [Selvitystarve.]
- Puutermiinaalit. [Selvitystarve.]
- Jyväskylän ratapihan siirto. [Selvitystarve.]
- Viheralueet – virkistys, matkailu, ekologiset vyöhykkeet, hiljaiset alueet, tärkeät lintualueet, FINIBA-alueet [Yhteenveto kartalle, koska selvitykset ovat olemassa.]
- Tulvavaara-alueet taajamamääräykseen Jyväskylän ja Keuruun osalta. [Selvitys on tehty ja saatavissa Suomen ympäristökeskukselta.]
- Geoenergia. [Selvitys on tilattu GTK:lta, valmistuu keväällä 2015.]

Keski-Suomen 3. ja 4. vaihemaakuntakaavan ai-neistot yhdistetään kaavojen voimaantulon jälkeen vuoden 2015 aikana muihin Keski-Suomen lainvoimaisiin maakuntakaavoihin. Vahvistuspäätösten mukainen ajantasainen maakuntakaavayhdistelmä päivitetään Inspire-direktiivin vaatimalla tavalla internetiin maakuntaliittojen yhteiseen katselu-

ja latauspalvelu Lounaispaikkaan sekä sen välityksellä Maanmittauslaitoksen Paikkatietoikkunaan.

4.1.2 Muu alueidenkäytön suunnittelu

Maakunnallinen jatkuva liikennejärjestelmätyö. Liikennejärjestelmä muodostuu liikenteen infrastruktuurista ja sitä käyttävästä henkilö- ja tavaraliikenteestä sekä niitä ohjaavista järjestelmistä. Kattavat ja sujuvat liikenneyhteydet ja -palvelut ovat vetovoimaisen toimintaympäristön perusedellytyksiä. Keski-Suomen liitto vastaa aluekehittämislain perusteella maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelusta, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja suunnittelun yhteensovittamisesta muun maakunnallisen suunnittelun kanssa.

Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistui vuoden 2012 lopulla ja siihen liittyvä vuosien 2013 – 2015 aiesopimus allekirjoitettiin keväällä 2013. Sopimukseen sisältyvä jatkuva maakunnallinen liikennejärjestelmätyö on käynnistetty vuoden 2013 lopulla, jolloin työtä ohjaava Keski-Suomen liikennejärjestelmäryhmä aloitti toimintansa. Ryhmän keskeinen tehtävä on seurata liikennejärjestelmän tilaa sekä aiesopimuksen toimenpideohjelman toteutumista ja edistää sen toimenpiteitä. Ryhmä järjestää yhdessä maakunnallisen liikenneturvallisuusryhmän kanssa vuosittaisen Keski-Suomen liikenneseminaarin. Vuonna 2015 liikennejärjestelmäryhmä valmistelee vuosia 2016 – 2019 koskevan aiesopimuksen, jonka sisältöön tulee vaikuttamaan seuraavan hallitusohjelman ja liikennepoliittisen selonteon ohella myös Äänekoskelle suunnitteilla oleva biotuotetehdas.

Keski-Suomen liitto antaa liikennepoliittikkaan ja väylähankkeisiin liittyviä lausuntoja, edistää investointien toteuttamista ja on mukana maakunnan merkittävimpien väylähankkeiden suunnittelun ohjausryhmissä. Ylimaakunnallisissa hankkeissa liitto tekee yhteistyötä muiden maakuntaliittojen ja liikenneviranomaisten kanssa.

Kulttuuriympäristöohjelman päivitys. Maakunnan kulttuuriympäristöohjelman 2005 – 2015 tavoitteena on turvata maakunnan rakennusperintö-, kulttuurimaisema- ja muinaisjäänjäänsäilyminen. Ohjelma valmistui vuonna 2006 ja nyt on aika päivittää Keski-Suomen kulttuuriympäris-

töohjelma. Päivitys tehdään linjassa valtakunnallisen kulttuuriympäristöstrategian (VN periaatepäätös 3/2014) ja strategian toimeenpanosuunnitelman (valmistuu 31.5.2015) kanssa. Lähtökohtana on nivoa kulttuuriympäristöt osaksi maankäytön suunnittelua, ympäristökasvatusta sekä yritystoiminnan kehittämistä ja osaamistaloutta. Maakunnallinen kulttuuriympäristötyöryhmä (MAKU) valmistelee päivitystä. Keski-Suomen liitto osallistuu päivitykseen.

Ympäristöohjelman toteutumisen seuranta. Keski-Suomen ympäristöohjelma 2015 on laaja-alainen vapaaehtoisuuteen perustuva ympäristöpoliittinen ohjelma, joka valmisteltiin eri toimialojen yhteistyönä. Se valmistui alkuvuodesta 2010. Ohjelman toimenpiteiden toteutumisen seuranta tehdään ohjelmakauden päättyessä. Seurannasta vastaa Keski-Suomen liitto yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Seurannan perusteella päätetään ohjelman päivitystarpeesta.

4.2 Biotalous nousee metsätalouden murroksesta

Äänekosken biotuotetehtas. Keski-Suomen liitto yhdessä muiden alueellisten toimijoiden kanssa edistää biotuotetehtaan rakentumista Äänekoskelle. Liitto on mukana vauhdittamassa tie- ja raide liikenteen hankkeita, joita raaka-aineiden kuljetukset ja valmiiden tuotteiden vienti edellyttävät sekä logistiikkaverkoston kehittymistä yleensä. Lisäksi liitto edistää osaavan työvoiman saatavuutta biotuotetehtaan rakennusvaiheessa ja hankinta- ja tuotantoketjun eri vaiheissa. Samoin Keski-Suomen liitto edistää myös yritysverkoston rakentumista biotuotetehtaan ympärille. Sivu- ja välituotteiden hyödyntämisen sekä korkeamman jalostusarvon tuotteiden ja palvelujen tuottaminen hyödyttävät aluetaloutta.

Paikallisten raaka-aineiden ja luonnonympäristön resurssiviisas hyödyntäminen. Keski-Suomen liitto tukee resurssiviisautta ja vähähiilisyttä kannustamalla tutkimuslaitoksia, yrityksiä ja korkeakouluja yhteishankkeisiin. Metsäbiomassan lisäksi edistetään maatalouden tuotantoa, bioenergian rakentumista maakuntaan ja sivuvirtojen hyödyntä-

mistä. Tärkeää on myös kansallis- ja luonnonpuistojen palveluliiketoiminnan kehittäminen.

Keski-Suomen liitto tiivistää yhteistyötään Jyväskylän kaupungin kanssa ”Innovatiiviset kaupungit” -ohjelman biotalousteemassa. Jyväskylän seudun ja koko maakunnan mahdollisuuksia uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämisessä edistetään.

Keski-Suomen liitto ja Jyväskylän kaupunki jatkavat yhdessä Life + IP ”Kohti kiertotaloutta” -hankkeen valmistelua. Tavoitteena on edistää kuluttajalähtöisyyttä ja kehittää materiaalihuoltoa, niin että jätemäärät vähenevät ja jätteissä olevien raaka-aineiden ja energian talteenotto paranevat.

4.3 Digitalous haastaa palvelut uudistumaan

Keski-Suomen ICT-strategian toteuttamisen koordinaatio. Keski-Suomen liiton nimittämän maakunnallisen ICT-strategian ohjausryhmän toimintaa jatketaan ja aktivoidaan. ICT-strategian ohjausryhmä seuraa alan kehitystä, suunniteltuja ja meneillään olevia hankkeita, ohjaa toimenpiteiden toteutusta sekä toimii strategian toteutukseen osallistuvien yhteistyön koordinoijana ja tiedonvaihtoforumina.

Keski-Suomesta kyberturvallisuusalan kansainvälinen keskittymä. Keski-Suomen liitto tukee kyberturvallisuusalan toimintaympäristön kehittymistä huipputasajille ja yrityksille houkuttelevaksi ja kilpailukykyiseksi. Kyberturvallisuuden liiketoiminnalle luodaan toimintamalli. Tutkimuksen ja opetuksen lisäksi huolehditaan teknologioiden soveltamisesta ja palveluinnovaatioista.

Kuntien tietohallinnon ja laajakaistatyön tukeminen. Vuonna 2015 Keski-Suomen liitto käynnistää kuntien tietohallinto- ja ict-vastaavien yhteistyön, jossa tavoitteena ovat kuntien yhteiset tietohallintoon liittyvät hankkeet, ensivaiheessa yhteistyö kuntien tärkeimmissä yhteisissä ICT-palveluissa. Jo aiemmin aloitettua kuntien kokonaisarkkitehtuurityön tukemista jatketaan.

Keskisuomalaisien kuntien laajakaistatyötä tuetaan yhteishankkeessa Pohjois- ja Itä-Suomen maa-

kuntien liittojen kanssa. Hanke käynnistyy vuoden alussa Pohjois-Karjalan maakuntaliiton vetovastuulla. Toiminta edistää nopeiden verkkoyhteyksien saamista koko maakuntaan, myös tällä hetkellä laajakaistatukilain mukaisen tuen ulkopuolella olevissa kunnissa sekä vaikuttaa valtion tukirahojen saamiseen maakunnan verkkohankkeisiin.

Lisäksi yhdessä Pohjois- ja Itä-Suomen maakuntien liittojen kanssa valmistellaan kuuden maakunnan ylimaakunnallinen Kaista käyttöön -hanke, jolle tullaan hakemaan rahoitusta ELY-keskukset. Mahdollisen myönteisen päätöksen jälkeen työ aloitettaisiin kesällä 2015. Hankkeella edistetään sähköisten palveluiden kehitystä ja käyttöönottoa kunnissa ja siten tuetaan valtakunnallista Laajakaista kaikille -hanketta. Hanke tekee tiedotus- ja koordinointityötä eri toimialojen sähköisten palveluiden kehittäjien sekä laajakaistayhteyksien rakentajien kanssa.

Digiosaaminen kehityksen edellytyksenä. Vuoden 2015 aikana valmistellaan toimintakonseptia etenemistavalle, jotta kaikilla keski-suomalaisilla niin kaupungeissa kuin maaseudulla on mahdollisuus, tarvittava osaaminen ja laitteet palvelujen käyttöön. Keski-Suomen liitto tukee ja edistää hankkeita, joilla tähdätään innovaatioympäristön sekä SOTE-ICT -osaamiskeskittymän luomiseen Keski-Suomeen osana Keski-Suomen sairaanhoitopiirin uusi sairaala -hanketta. Ensivaiheessa suunnitellaan ja valmistellaan Keski-Suomeen sosiaali- ja terveysalan ICT:n osaamisen, yritystoiminnan ja hyödyntämisen kasvattamiseksi konkreettinen ja vaikuttava kehitysohjelma.

Tulevaisuuden teknologiat ja verkostot. Tulevaisuustietoa hyödynnetään uusien teknologioiden omaksumisessa ja toimintojen uudistamisessa. Kevään 2015 tulevaisuusfoorumi järjestetään yhdessä seudullisten kehittämissyhtiöiden kanssa ja tapahtuman painopisteenä on elinkeinoelämän uudistuminen ja ennakointi.

Keski-Suomen liitto käynnistää ja tukee toimenpiteitä, joilla lisätään digitaalisten palvelumahdollisuuksien käyttöä keski-suomalaisissa pk-yrityksissä sekä luodaan uusia digitaalisia palveluinnovaatioita. Yritysten kanssa yhteistyössä

keskustelevasti ja osallistavasti laadittava digitaalouden tiekartta sisältää lähivuosille ehdotukset jatkotoimenpiteistä.

Liitto tukee hankkeita, joilla myötävaikutetaan siihen, että maakunnan yrityksillä on sähköiset markkinointi- ja myyntikanavat, jotka helpottavat tuotteiden ja palveluiden levittämistä. Samalla luodaan edellytyksiä sille, että palveluita siirtyy enenevässä määrin joko osittain tai kokonaan internetiin.

4.4 Osaamistalous kytkee koulutuksen, tutkimuksen ja elinkeinot

Yritykset jalostavat osaamisen liiketoiminnaksi. Keski-Suomen liitto on rahoittanut Yritystehtaan käynnistämistä ja on jatkossa mukana koordinaatioryhmässä. Yritystehtaan kautta tiivistetään yritysten, potentiaalisten yrittäjien ja koulutusorganisaatioiden yhteistyötä siten, että syntyvistä ideoista saadaan jalostettua osaamisen kautta uutta yrittäjyyttä ja liiketoimintaa. Keski-Suomen liitto tukee omalta osaltaan Jyväskylän yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän yhteistä yrittäjyysstrategiaa, jolla yrittäjyysosaaminen kytketään kaikille koulutusasteille sekä laajentaa vastaavanlaisen yhteistyön kattamaan koko maakunnan.

Toisen asteen koulutuksen rakenteellinen kehittäminen. Keski-Suomen liitto koordinoi koulutuksen järjestäjien yhteistyötä, jolla valmistaudutaan järjestämisluvien hakuun ja kriteerien täyttämiseen maakunnallisella tasolla. Tavoitteena on varmistaa riittävä määrä koulutuspaikkoja maakuntaan sekä koulutuksen alueellinen saatavuus. Yhteistyötä varten on perustettu kaksi työryhmää, jotka pohtivat ammatillisen koulutuksen sekä lukiokoulutuksen rakenteita. Keski-Suomen liiton johdolla pyritään tiivistämään koulutusmuotojen välistä yhteistyötä, jotta uudella toimintamalleilla voidaan varmistaa riittävät ja tarkoituksenmukaiset järjestämisluvut maakuntaan. Uudet järjestämisluvut tulevat voimaan 1.1.2017.

Koulutusviennistä osaamisen vientiin. Keski-Suomen liitto jatkaa koulutusvientiyhteistyön tukemista. Erityistavoitteena on integroida osaaminen

ja koulutus tiiviimmin muiden tuotteiden ja palveluiden vientiin. Elinikäisen oppimisen laajentuminen ja koulutuksen kaupallistuminen kansallisella tasolla avaa osaamisalan yrityksille runsaasti uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Työvoima- ja koulutustarpeiden ennakointi tukemaan alueen kehitystä. Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman (KESU) 2016 – 2020 laadinta jatkuu Keski-Suomen liiton koordinoimana alueellisella tasolla. KESU-työ sisältää alueellista vuoropuhelua koulutuksen laadusta ja määrästä, koulutus- ja työvoimatarve-ennusteiden laadintaa, maakuntien välistä yhteistyötä sekä edunvalvontaa ministeriöiden suuntaan. Tällä varmistetaan koulutuksen alueellisten tavoitteiden toteutuminen koulutuspaikkojen jaossa. Koulutus- ja työvoimatarpeiden yhteensovittamiseen osallistuvat koulutusorganisaatiot sekä työntekijä- ja työnantajajärjestöt. Äänekosken biotuotetehtaan koulutus- ja osaamistarpeita ennakoidaan erityisessä selvityksessä, jonka valmisteluun osallistuvat niin ikään koulutus- ja elinkeinoelämän edustajat.

4.5 Hyvinvointipalvelut rakentuvat vahvasta aluetaloudesta

Keski-Suomen liitto osallistuu maakunnan **sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmän** toimintaan. Ryhmä valmistelee maakunnan terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaa, arvioi STM:n Kaste-ohjelmaan esitettyjä hankkeita sekä edistää valmisteilla olevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain maakunnallisia tavoitteita.

Vuonna 2015 Keski-Suomen liitto hyödyntää sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmän sekä maakunnan sosiaali- ja terveysjohdon työkokouksien asiantuntemusta koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman valmistelussa. Tavoitteena on tuottaa Keski-Suomen palvelurakennetta parhaiten tukeva suunnitelma, joka turvaa osaavan työvoiman riittävyyden sosiaali- ja terveydenhuollon ammateissa. Työ perustuu maakuntaliittojen vastuulla olevaan työvoimatarpeiden ennakointiin ja konkretisoituu riittävinä alan aloituspaikkoina maakunnan oppilaitoksissa. Uudelaista terveydenhuollon osaamista tarvitsee myös

Jyväskylään rakennettava kustannus-, energia- ja materiaalihokkuutta tavoitteleva uusi sairaala.

Maakunnan kuntien, kuntayhtymien ja järjestötoimijoiden kanssa tarkastellaan **uusia osallistumiskanavia** väestön mielipiteiden ulottamiseksi osaksi maakunnan yhteistä päätöksentekoa.

Keski-Suomen liitto kutsuu vuoden 2015 alussa nuorten kanssa toimivat yhteisöt tavoitteelliseen maakunnalliseen yhteistyöhön, jossa voimavarat kootaan nuorten syrjäytymistä ennaltaehkäiseviin toimiin. Toimintatavan sisällöllisessä arvioinnissa hyödynnetään maakunnallista osaamista.

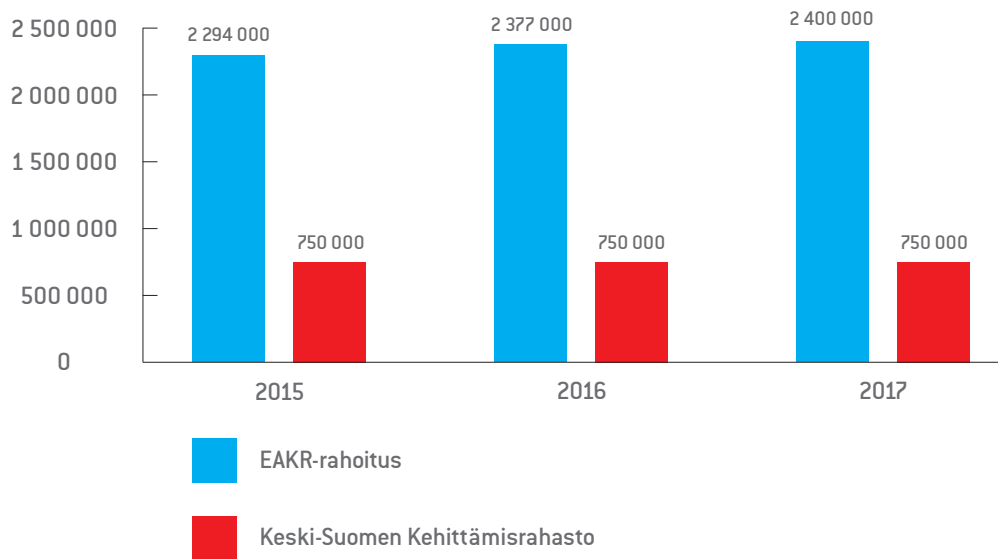
Keski-Suomen liitto pyrkii luomaan hyvinvoinnin tueksi edellytyksiä liikunnalle, urheilulle ja virkistykselle sekä tukemaan kulttuurin ja luovien alojen hyvinvointivaikutuksia.

4.6 Ohjelmatyö ja rahoituslähteet

Keski-Suomen liitto rahoittaa kehittämis- ja investointihankkeita. Rahoituslähteitä ovat **EU:n rakennerahasto-ohjelma ja Keski-Suomen Kehittämishasto**. Vuonna 2015 Keski-Suomen liitto voi myöntää tukea noin 3,0 miljoonaa euroa. Kuntien ja yritysten rahoituksen kanssa tuki mahdollistaa 5,0 miljoonan euron kehittämishankkeet. Etusijalla ovat Keski-Suomen kilpailukykyä ja työllisyyttä vahvistavat hankkeet.

Keski-Suomen liiton myöntämän rahoituksen määrä supistuu edellisestä ohjelmakaudesta noin puoleen, koska EU-ohjelmakauden 2014 – 2020 leikkaukset vaikuttavat täysimääräisesti vuonna 2015 ja maakunnan kehittämishasto loppunee kokonaan. Keski-Suomen Kehittämishaston rahoituksen säilyminen ennallaan on erityisen perusteltua niukkenevien muiden rahoituslähteiden vuoksi.

Kansallisen rahoituksen pienentyessä kansainvälinen hankerahoitus on entistä tärkeämpi resurssi. Liitto tukee osaltaan myös muita maakunnan organisaatioita – erityisesti koulutus- ja tutkimuslaitoksia, kuntia ja kolmannen sektorin toimijoita – kansainvälisiin hankkeisiin osallistumisessa ja hankkeiden valmistelussa maakunnan strategian mukaisesti.

Kuva 4. Keski-Suomen liiton myönnettävissä olevat varat vuosina 2015 – 2017 (arvio) rahoituslähteittäin, euroa

Rahoituksen kohdentamista ohjaa Keski-Suomen strategia. Etusijalla ovat hankkeet, jotka kehittävät biotalouden, digitalouden ja osaamistalouden ratkaisuja. Euroopan aluekehitysrahaston varoista joka neljäs euro kohdennetaan vähähiilisen talouden edistämiseen kansallisen tavoitteen mukaisesti. Saarijärven-Viitasaaren seudulla on maakunnan yhteistyöryhmän tekemän päätöksen perusteella EU-rahoituksessa muuta maakuntaa korkeampi rahoitustaso.

Keski-Suomen Kehittämisrahastosta tuetaan pienempiä hankkeita, jotka edistävät maakuntastrategian toteutumista tai lisäävät maakunnan vetovoimaa. Kehittämisrahaston käyttösuunnitelma käsitellään maakuntahallituksessa tammikuussa 2015.

Aluekehittämisen rahoitus on vuosittain 40 – 50 miljoonaa euroa. Pääosa siitä kanavoituu maakuntaan Keski-Suomen ELY-keskuksen kautta. Keski-Suomen liitto ohjaa rahoituksen kohdentamista maakuntastrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman avulla. Tärkein aluekehittämisen rahoitusta ohjaava yhteistyöelin on maakunnan yhteistyöryhmä (MYR). Yksittäisten hankkeiden arvioinnista ja yhteensovittamisesta vastaa yhteistyöryhmän sihteeristö.

4.7 Edunvalvonta ja yhteistyö

Keski-Suomen liitto kokoaa vuosittain maakunnan tärkeimmät kehittämiskohteet **maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmaan**. Olennainen osa valmistelua on maakunnan kaikilla seuduilla käytävät neuvottelut, jotka varmistavat maakunnan tasapainoista kehittämistä. Seutukierrokset toteutetaan yhdessä ELY-keskuksen edustajien ja koulutuksen järjestäjien kanssa, jolla pyritään lisäämään maakunnan yhteisen tahdon näkymistä ennen muuta ministeriöiden kanssa käytävissä tulosneuvotteluissa.

Keski-Suomen liitto järjestää **kunnanjohtajakokoukset**, joissa käsitellään kuntia ja Keski-Suomea koskevia asioita sekä kuullaan asiantuntijapuheenvuoroja ajankohtaisesta lainsäädännön valmistelusta ja maakunnan palvelurakenteen kehittämisestä. Lisäksi Keski-Suomen kunnanjohtajat ja talousjohtajat puivut kuntatalouskokouksissaan talouden kehitystä ja uudistusten vaikutuksia kuntatalouteen. Keski-Suomen liitto tuottaa ajankohtaista aineistoa kuntataloudesta kuntien käytettäväksi.

Maakunnan edunvalvonnan kannalta tärkeitä ajankohtaisia asioita käsitellään myös kuukausittain järjestettävissä **kansanedustajakokouksissa**.

Keski-Suomen liitto pitää valtion palveluiden saatavuutta koko maakunnan alueelle tärkeänä. Sen vuoksi liitto jatkaa aktiivista työtä yhteispalvelupisteiden etäpalveluiden edistämisessä.

Keski-Suomen liitto on aktiivinen Länsi-Suomen liit-tojen yhteisen Eurooppa-toimiston käyttäjä (WFEO – West Finland Europe Office). WFEO tarjoaa keski-suomalaisille toimijoille apua mm. liittyen EU-tasoi-siin hankehakuihin. Se on myös tärkeä linkki ER-RIN-verkostoon (European Regions Research and Innovations) ja tätä kautta bio-, digi- ja osaamis-talouden eurooppalaiseen asiantuntijaverkostoon.

Keski-Suomen liitto on jäsenenä Euroopan alu-eiden yhteistoimintaorganisaatiossa (Assembly of European Regions, AER), Euroopan alueiden ja energiatoimistojen energia- ja ympäristöjärjestös-sä (European Federation of Agencies and Regions for Energy and Environment, Fedarene) sekä kan-natusjäsenenä Keskipohjola-komiteassa. Lisäksi Keski-Suomen liitolla on pitkään jatkunutta yhteis-työtä useiden kansainvälisten partnereiden kans-sa. Puolan Swietokrzyskien alueen yhteistyötä ke-hitetään alueiden yritystoimintaa hyödyttäväksi.

Liikenteellinen edunvalvonta. Aluerakenne ja saa-vutettavuus ovat maakuntastrategiaan kirjatusti Keski-Suomen vetovoiman perusta. Alueen liiken-teellisten kärkihankkeiden edistäminen on maa-kunnan liiton ydintehtäviä. Keski-Suomen liitto pyrkii vuonna 2015 vaikuttamaan ennen kaikkea tulevan hallituksen eduskunnalle antaman liiken-nepoliittisen selonteon sisältöön. Käytännössä tämä tapahtuu muun muassa säännöllisellä yh-teydenpidolla keskeisiin valmisteluviranomaisiin eli liikenne- ja viestintäministeriöön ja liikennevi-rastoon, missä toiminnassa tärkeänä alueellise-na yhteistyötahona on Keski-Suomen ELY-keskuk-sen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue. Keski-Suomen valtakunnan tasolla päätettävistä liiken-nehankkeista jaetaan tietoa etenkin ministereille ja kansanedustajille järjestettävissä tapaamisissa ja tapahtumissa.

Keski-Suomen liitto osallistuu Nelostie E75 ry:n ja Pro Ysitiie ry:n toimintaan mm. hallitustyöskente-lyn kautta ja on mukana ns. päärataryhmän työ-skentelyssä. Maan itä-länsisuuntaisen poikittais-

liikenteen kannalta merkittävää on Keskipohjo-la-yhteistyön jatkaminen ja valtatie 18 seuran-taryhmässä toimiminen. Liitto on mukana myös Pori-Parkano-Haapamäki -rataryhmässä, joka sel-vittää kyseisen radan uudelleen käyttöön ottami-sen edellytyksiä.

Vuoden 2015 aikana liitto pyrkii sopimaan Liiken-neviraston ja Pirkanmaan liiton kanssa Jämsä-Ori-vesi -osuuden kaksoisraiteen YVA-menettelyn ja alustavan yleissuunnittelun käynnistämisestä.

Kansainvälinen yhteistyö on Keski-Suomen me-nestymiselle erittäin tärkeää ja Keski-Suomen liit-to toimii yhteistyössä elinkeinoelämän ja valtioval-lan kanssa lentoyhteyksien parantamiseksi Jyväskylään ja Jyväskylästä.

4.8 Maakunnan tilan seuranta ja ennakointi

Keski-Suomen tilan seuranta ja ennakointi kyt-keytyy maakuntastrategian toteutukseen. Seu-rannassa tarkastellaan Keski-Suomen kehitystä kansallisessa ja kansainvälisessä kehyksessä sekä arvioidaan seutujen ja kuntien tilaa ja tule-vaisuuden näkymiä. Teemoja ovat yleinen talous-kehitys ja kuntatalous, väestö, koulutus ja osaa-minen, työmarkkinat sekä yritystoiminta. Tilas-tollisia avainindikaattoreita päivitetään säännöl-lisesti Keski-Suomen liiton tietopalvelusivustolle (www.keskisuomi.info) ja niiden pohjalta laadi-taan koosteita Keski-Suomen liiton omiin ja sidos-ryhmien tarpeisiin.

Keskipitkän ja pitkän aikavälin maakunnalliset ske-naariot laaditaan laajassa yhteistyössä muiden en-nakointiverkostoon kuuluvien tahojen kanssa maa-kuntastrategian toteutuksen ajaksi vuosille 2014 – 2017. Strategian ja skenaarioiden seurannasta on vastuussa Keski-Suomen tulevaisuusryhmä vah-vistettuna Keski-Suomen liiton asiantuntijoilla. Seurannan tuloksista raportoidaan säännöllisesti maakuntahallitukselle sekä maakunnan yhteistyö-ryhmälle vuodesta 2015 lähtien.

Keski-Suomen liitto koordinoi maakunnallista en-nakointia. Keski-Suomen tulevaisuusryhmä jatkaa

Keski-Suomen tulevaisuusfoorumien järjestämistä kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2015 foorumien teemat keskittyivät elinkeinoelämän ennakointiin sekä ympäristöasioihin. Tulevaisuusryhmä kokoaa ja julkaisee tulevaisuustietoa kerran kuussa ilmestyvässä uutiskirjeessä sekä keskisuomi.info-sivustolla. Työvoima- ja koulutustarpeita ennakoidaan yhdessä koulutusorganisaatioiden, työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sekä elinkeinoelämän edustajien kanssa. Liiton sisäiset ennakointityöpajat kytketään vahvemmin osaksi maakuntastrategiaa. Ennakoinnin näkyvyyttä parannetaan erityisesti sosiaalisen median kautta.

Keski-Suomen liitto tuottaa säännöllisesti ennakointia tukevia julkaisuja kuten **Keski-Suomen aikajana**, maakuntakaavan seurantaraportti, liikennejärjestelmäsuunnitelma, ympäristöohjelma sekä erillistutkimuksia eri aloilta. Lisäksi liitto osallistuu seudullisten kehitysnäkymien pohdintaan osana ELY-keskuksen koordinoimaa Alueelliset kehitysnäkymät -prosessia.

4.9 Toiminnan vaikuttavuuden arviointi

4.9.1 Maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden arviointi

Maakuntavaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talous- ja toimintasuunnitelmasa. Maakuntavaltuuston asettamat tavoitteet ovat kuntayhtymän toiminnan ja palvelujen kehittämisen näkökulmasta strategisista.

Tarkastuslautakunta arvioi kuntalain 71 §:n 2. momentin mukaan, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Lautakunta voi myös tehdä esityksiä tilintarkastuksen ja sisäisen valvonnan kehittämiseksi.

Maakuntahallitus vastaa sisäisestä valvonnasta ja tarkastuksesta, joiden ohjeet se on hyväksynyt. Valvonnan toteuttamisvastuu on maakuntajohtajalla ja toimistolla sekä maakuntajohtajan osalta maakuntahallituksella. Tilintarkastaja tarkastaa hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen.

Sidosryhmien tyytyväisyyttä mitataan asiakas- tyytyväisyyskyselyllä vuonna 2015.

4.9.2 Muu toiminnan arviointi

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia koskeva laki (SOVA-laki) ohjaa ympäristövaikutusten arviointia suunnitelmien ja ohjelmien valmistelussa ja hyväksymisessä. Maakuntakaavojen ympäristövaikutusten arviointi perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin. Maakuntakaavoituksen ja aluekehittämisen arvioinnissa on keskeisesti mukana eri yhteistyötahojen asiantuntijoista koostuva ympäristö- ja tasa-arvovaikutusten arviointiryhmä (YVA-ryhmä).

Uusi aluekehittämislaki edellyttää maakuntaliitoilta kehittämistoiminnan vaikuttavuuden entistä tarkempaa seurantaa ja arviointia. Maakuntaohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan työ- ja elinkeinoministeriön valtakunnallisilla mittareilla. Keski-Suomen liitto arvioi kaikkien EU-tukea hakevien hankkeiden yritysvaikutukset.

Keski-Suomen liiton rahoittamien hankkeiden toiminta, tulokset ja talous raportoidaan ja arvioidaan vuosittain.

5. TALOUSARVIO 2015

5.1 Talousarvio vuodeksi 2015

Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Liiton toimisto muodostaa yhden tulosityksikön.

Talousarvio vuodeksi 2015	euroa
• jäsenkuntien maksuosuudet yhteensä	3 299 940
• investoinnit	0
• Keski-Suomen Kehittämisrahaston kartuttaminen	750 000
• tilikauden alijäämä	korkeintaan 50 000

Maakuntavaltuuston sitova taso on jäsenkuntien maksuosuudet euroa, investoinnit, Keski-Suomen kehittämisrahaston kartuttaminen ja yli/alijäämä euroa. Toimistoa sitovat muut käyttötalouden määrärahat.

Maakuntavaltuuston asettama taloudellinen tavoite:

Tilikauden alijäämä on korkeintaan 50 000 euroa.

Liitto joutunee käyttämään talousraamiin sopeutuessa aiempien vuosien ylijäämiä.

Talousarvion toimintatulot ja -kulut ovat 3,5 miljoonaa euroa. Se jakaantuu jäsenkuntien maksuosuusrahoituksella rahoitettavaan liiton kiinteään toimintaan (2,7 miljoonaa euroa) ja kehittämisrahastoon (750 000 euroa).

Keski-Suomen liiton suurin menoerä on henkilöstökulut (noin 2 miljoonaa euroa).

Investointiosa on 0 euroa.

Rahoitusosan vuosikate on -50 000 euroa ja samoin rahavarojen muutos. Vuonna 2015 EU:n rakennerahasto-ohjelmien hankkeiden maksatuksiin käytettäneen noin 3 miljoonaa euroa. Hankkeiden

maksatusta varten odotetaan ministeriöltä samansuuruista määrärahaa.

Maakuntahallitus hyväksyy maakuntavaltuuston hyväksymää talousarviota tarkentavan käyttösuunnitelman tammikuussa 2015. Käyttösuunnitelma rakennetaan tukemaan liiton uutta organisaatorakennetta. Toiminta- ja taloussuunnitelman liitteenä 7 olevan talousarvion luvut tarkentunevat käyttösuunnitelman hyväksymisvaiheessa.

Maakuntavaltuusto on kokouksessaan 6.6.2012 hyväksynyt tilivelvollisten luetteloon maakuntahallituksen jäsenet sekä toimistosta maakuntajohtajan, suunnittelujohtajan, kehittämisjohtajan ja hallintopäällikön.

Perussopimuksen mukaan suunnitelman mukaisen poistojen perusteet hyväksyy yhtymävaltuusto. Keski-Suomen liiton poistojen laskentaperusteet ja poistomenettely:

Keski-Suomen liiton koneiden ja kaluston sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden (kirjanpidossa aineelliset hyödykkeet) suunnitelman mukainen poisto on 25 prosentin suuruinen jäännösarvopoisto. Osakkeilla ja osuuksilla ei ole suunnitelman mukaista poistoaikaa.

Liiton pienhankintaraja on 15 000 euroa. Maakuntahallitus voi määrittää rajan erikseen.

5.2 Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus on yhteensä 3 299 940 euroa. Perussopimuksen § 24:n mukaan "jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät edellisenä kalenterivuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa jäsenkunnittain kertyneiden ansiotulo- ja yhteisöverojen suhteessa. Verotietoina käytetään valmisteluvaiheessa saatavissa olevia viimeksi vahvistetun verotuksen verotietoja".

Vuoden 2015 maksuosuudet lasketaan verovuoden 2013 verotustietojen perusteella. Maksuosuudet kunnittain esitetään liitteessä 6.

5.3 Talousarvioasetelma

Keski-Suomen liiton talousarvio on laadittu kuntalain, soveltuvin osin kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien yleisohjeiden mukaisesti. Kuntalain mukaan talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttösuunnitelma on laadittu Suomen kuntaliiton tililuettelomallin mukaisesti.

Talousarvion tuloslaskelmaosassa on esitetty toimintatuotot ja -kulut, rahoitustuotot ja -kulut, poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista, satunnaiset tuotot ja kulut sekä tilikauden tuloksen jälkeen poistoeron lisäys/vähennys, varausten lisäys/vähennys ja rahastojen lisäys/vähennys. Tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään.

Käyttötaloulososassa on esitetty liiton toimintatuotot ja -kulut kustannusalueittain ja -paikoittain. Kustannusalueet ovat pääosin liiton orga-

nisaation mukaisia "osastoja". Toimiston yhteiset kustannukset on kirjattu kustannuspaikkaan 9999 "yhteiskustannukset".

Rahoitusosaan on koottu rahoituslaskelmaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan. Rahoituslaskelma täydentää tuloslaskelman antamaa kuvaa tulorahoituksen riittävydestä, investoinneista, sijoituksista ja pääomarahoituksesta.

Investointiosassa esitetään käyttöomaisuusinvestoinnit, rahoitusosuudet investointimenoihin ja käyttöomaisuuden myyntituotot. Investointiosaan on budjetoitu taloussuunnitelmakaudella 0 euroa.

Toimintatuottoja ovat myyntituotot (=jäsenkuntien maksuosuudet), maksutuotot, tuet ja avustukset sekä muut tuotot. Toimintakuluja ovat henkilöstökulut, palveluiden ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset ja muut kulut.

LIITE 1

Maakuntavaltuuston jäsenet 2013 – 2016

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja **Mauri Pekkarinen** (kesk), Jyväskylä

1. varapuheenjohtaja **Ahti Ruoppila** (sdp), Jyväskylä

2. varapuheenjohtaja **Tommi Lunttila** (kok), Äänekoski

JÄSEN

HANKASALMI

Talouspäällikkö **Anja Kauppinen** (kesk)

Laivakokki **Esko Repo** (sdp)

JOUTSA

Pankinjohtaja **Heikki Kuurne** (kesk)

Sähköverkkoasentaja **Keijo Suomalainen** (sdp)

JYVÄSKYLÄ

Professori **Jukka Ammond** (vihr)

Ylikonstaapeli, eläkk. **Aimo Asikainen** (kesk)

Toiminnanjohtaja **Jari Blom** (sdp)

Yrittäjä, eläkk. **Matti Björk** (ps)

Sosiaalityöntekijä **Maia Fandi** (vihr)

Koulutuspäällikkö **Pauliina Holm** (kok)

Sairaanhoitaja **Mervi Hovikoski** (sdp)

Johtaja **Jorma Hyökyvaara** (kok)

Linja-autonkuljettaja **Jukka Hämäläinen** (sdp)

Upseeri **Juha Jokitalo** (kesk)

Lähettilä, eläkk. **Raimo Kinnunen** (sdp)

Myyjä **Heli Kupari** (ps)

Sairaanhoitaja **Minna Mäkinen** (ps)

Pääluottamusmies **Pentti Mäkinen** (sdp)

YTM, projektityöntekijä **Riitta Mäkinen** (sdp)

Kansanedustaja **Aila Paloniemi** (kesk)

Kansanedustaja **Mauri Pekkarinen** (kesk)

Luokanopettaja **Kaisa Peltonen** (vihr)

Puuseppä **Matti Pöppönen** (vas)

Fysioterapeutti **Heidi Rentola** (kesk)

Aluejohtaja **Ahti Ruoppila** (sdp)

Yrittäjä, opiskelija **Antti Saleva** (kok)

Yrittäjä **Jaakko Selin** (kok)

Perhepäivähoitaja **Eila Simola** (sdp)

Lastentarhanopettaja **Juhani Starczewski** (kd)

Eversti, evp **Juha Suonperä** (kok)

Kansanedustaja **Eila Tiainen** (vas)

Toiminnanjohtaja **Kati-Erika Timperi** (kok)

Kansanedustaja **Kauko Tuupainen** (ps)

Kihlakunnansyyttäjä **Marika Visakorpi** (kd)

Henkilöstön kehittämisspääll. **Ulla Lauttamus** (sdp)

Laitosmies **Kari Yksjärvi** (vas)

VARAJÄSEN

Maanviljelijä **Esko Pöyhönen** (kesk)

Lähihoitaja **Minna Pynnönen** (sdp)

Osastonhoitaja **Sari Järvinen** (kesk)

Kasvatustieteen maisteri **Eero Peltoniemi** (sdp)

Maaseutuyrittäjä **Marja Komppa** (vihr)

Talouspäällikkö **Jari Colliander** (kesk)

Kansanedustajan avustaja **Touko Aalto** (vihr)

Professori **Mauno Vanhala** (ps)

Rehtori **Meri Lumela** (vihr)

Erikoislääkäri **Johanna Tuukkanen** (kok)

Sairaanhoitaja **Kaija Haapsalo** (sdp)

Kansanedustaja **Sinuhe Wallinheimo** (kok)

Toimitusjohtaja **Kimmo Ojala** (sdp)

Opettaja **Jyri Ylönen** (kesk)

Professori **Kimmo Suomi** (sdp)

Insinööri, piirisihteeri **Jorma Uski** (ps)

Yrittäjä **Ari Saxberg** (ps)

Lehtori, toimittaja **Tony Melville** (sdp)

Liik. suunn. -ohjaaja **Anna-Leena Sahindal** (sdp)

Opiskelija **Johanna Karjula** (kesk)

Lakimies **Eino Lahtinen** (kesk)

Koulukuraattori **Tuija Mäkinen** (vihr)

Controller **Vesa Kupari** (vas)

Projektipäällikkö **Kirsi Knuuttila** (kesk)

Yrittäjä **Kauko Isomäki** (sdp)

Opiskelija **Caius Forsberg** (kok)

Kiinteistönvälittäjä **Reijo Savolin** (kok)

Lastentarhanopettaja **Tarja Viikari** (sdp)

Peruskoulunopettaja **Rami Sipilä** (kd)

Kapteeni, evp **Pauli Partanen** (kok)

Opiskelija **Marjukka Huttunen** (vas)

LitM **Terhi Pulli** (kok)

Eduskunta-avustaja **Tapani Mäki** (ps)

Pitopalveluyrittäjä **Raija Sipinen** (kd)

Eläkeläinen **Tuulikki Väliniemi** (sdp)

Suunnittelija **Paul Abbey** (vas)

JÄMSÄ

Eläkeläinen Esko Järvenpää (ps)
Lukion lehtori Merja Lahtinen (kesk)
Pituusleikkurimies Arto Lampinen (sdp)
Toimittaja Arja Paakkanen (vas)
Fysioterapeutti Aira Putkonen (kok)
Sairaanhoitaja Sanna Rajala (sdp)

Osastonsihtööri Eila Sahala (ps)
Maanviljelijä, edustaja Markku Sipilä (kesk)
Sairaanhoitajaopisk., tradenomi Piritta Rantanen (sdp)
Kirjastonhoitaja Tommi Tapiainen (vihr)
Sairaanhoitaja Lotta Ahola (kok)
Eläkeläinen Reijo Himanen (sdp)

KANNONKOSKI

Farmaseutti Kirsi Saari (kesk)

Maanviljelijä Asko Hänninen (kesk)

KARSTULA

Maanviljelijä Juha Laaksonen (kesk)
Sähkömies Juha Manni (sdp)

Yrittäjä Anita Saarelainen (kesk)
Apulaistoimistonhoitaja Sirkka-Liisa Vainiola (sdp)

KEURUU

TM, rovasti Lauri Oinonen (kesk)
Kunnossapitoasentaja Harri Oksanen (ps)
Pastori, markkinointijohtaja Onni Haapala (kd)

Hoitaja Hellevi Sipponen (kesk)
Yrittäjä Joonas Röppänen (ps)
Eläkeläinen Mervi Korkeala (kok)

KINNULA

Eläkeläinen Olavi Tuikkanen (sdp)

Perhehoitaja Virpi Piispanen (sdp)

KIVIJÄRVI

Maaseutusihtööri Erkki Leppänen (kesk)

Yrittäjä Eeva-Liisa Tobiasson (kesk)

KONNEVESI

Fysioterapeutti Virpi Poikolainen (kesk)

Toimitusjohtaja, eläkk. Heikki Oittinen (kesk)

KUHMOTEN

Kotiäiti Silmu Sarvala (sdp)

Taksiyrittäjä Kari Launonen (sdp)

KYYJÄRVI

Maanviljelijä Tapio Niskala (kesk)

Kotiäiti Johanna Humalajoki (kesk)

LAUKAA

Sosionomi, perheenäiti Riitta-Liisa Kanninen (kesk)
Yrittäjä, parturi-kampaaja Anita Kuniala (kok)
Kunnossapitoasentaja Marko Manninen (ps)
Kunnallisneuvos Helena Pihlajasaari (sdp)
Opettaja Hannele Vestola (vihr)

Maanviljelijä Juhani Anttonen (kesk)
Diplomi-insinööri Jorma Jolanki (kok)
Autonkuljettaja Pekka Ahonen (ps)
Eläkeläinen Markku Autio (sdp)
Päiväkotijohtaja Kerttu Laitinen (kok)

LUHANKA

Maa- ja metsätalousyrittäjä Ahti Weiho (kok)

Yrittäjä Päivi Seppälä (kok)

MULTIA

Maanviljelijä Marita Salenius (ps)

Hitsaaja Helena Kurvinen (vas)

MUURAME

Erikoissairaanhoid., työsuojeluvaltuutettu **Asko Juuti** (sdp) Uimahallin esimies **Eija Rantanen** (sdp)
Asianajaja **Tero Lakka** (kok) Luokanopettaja **Marja Raiskinmäki** (kok)
Toiminnanjohtaja **Pauliina Maukonen-Kärkkäinen** (kesk) Linja-autonkuljettaja **Kari Pajunen** (ps)

PETÄJÄVESI

Maanviljelijä **Mikko Tirola** (kesk) Perushoitaja **Mervi Ässämäki** (kesk)
Yrittäjä **Hannu Ässämäki** (ps) Yrittäjä **Ritva Lehtonen** (ps)

PIHTIPUDAS

Maatalousyrittäjä **Jyrki Hollanti** (kesk) Eläkeläinen **Paula Kivinen** (kesk)
Eläkeläinen **Tapio Saastamoinen** (vas) Osto-esimies, eläkk. **Reijo Jämsen** (sdp)

SAARIJÄRVI

Hankekoordinaattori **Petri Honkonen** (kesk) Terveystenhoitaja **Riitta Pirttiniemi** (kesk)
Yrittäjä **Esa Järvinen** (kok) Maanviljelijä, herastuomari **Pentti Tuomi** (ps)
Robotinkäyttäjä **Sami Tuominen** (sdp) Eläkeläinen **Aaro Lahtinen** (sdp)

TOIVAKKA

Metsätalousteknikko, eläkk. **Tapio Salmi** (kd) **Ritva Puttonen** (vas)

UURAINEN

Sosionomi **Toimi Kankaanniemi** (ps) Eläkeläinen **Jarkko Lehtovirta** (kesk)

VIITASAARI

Perhehoitaja **Leila Haiko** (kesk) Maa- ja metsätalousyrittäjä **Jussi Kananen** (kesk)
Liikkeenharjoittaja **Mervi Rihto** (kok) Toimitusjohtaja **Hannu Suni** (kd)

ÄÄNEKOSKI

Toimialavastaava **Laura-Liisa Hyytiäinen** (kesk) Kunnallisneuvos **Risto Kumpu** (kesk)
Maanviljelijä **Tommi Lunttila** (kok) Terveystenhoitaja **Kyllikki Lång** (kok)
Toiminnanohjaaja **Sirpa Martins** (vas) Erityisluokanopettaja, eläkk. **Tapio Heimonen** (vas)
Työsuojeluvaltu., liikunnanopettaja **Hannu Penttinen** (sdp) Kehitysvammaisten ohjaaja **Merja Närhi** (sdp)
Palveluohjaaja **Suvi Tikander** (ps) Sosiaalialanohjaaja **Marke Tuominen** (ps)
Rehtori **Jaana Tani** (vihr) THM, sairaanhoitaja **Piia Soininen** (kd)

Maakuntavaltuuston sihteeri: hallintopäällikkö **Pirjo Ahola**

LIITE 2

Maakuntahallituksen jäsenet 2013 – 2014

JÄSEN

KESKUSTA

Ylikonstaapeli, eläkk. **Aimo Asikainen**, Jyväskylä
 Rakennusmestari **Mika Kyrö**, Jämsä
 Terveyskeskuslääkäri **Eija Kiljala**, Pihtipudas
 Maanviljelijä **Pekka Lankia**, Joutsa, 1. vpj

SDP

Järjestösihteeri **Ulla Perämäki**, Muurame, pj
 Hammashoitaja **Leena Kalmari**, Laukaa
 Asentaja **Rolf Nyholm**, Äänekoski

KOKOOMUS

Yrittäjä **Sari Saarinen**, Keuruu
 Eversti, evp **Juha Suonperä**, Jyväskylä

PERUSSUOMALAISET

Maanviljelijä, herastuomari **Pentti Tuomi**, Saarijärvi
 Sosiaalialanohjaaja **Marke Tuominen**, Äänekoski

VASEMMISTOLIITTO

Toimistos sihteeri **Marja Leena Makkonen**, Jyväskylä, 2. vpj

VIHREÄT

Kansanedustajan avustaja **Touko Aalto**, Jyväskylä

VARAJÄSEN

Apulaisrehtori **Tuulia Ikkela-Koski**, Jyväskylä
 Ravintola-alan yrittäjä **Milla Rautanen**, Keuruu
 Hoitoapulainen **Arja Rekonen**, Kinnula
 Yrittäjä **Juha Hiekkänen**, Toivakka

Vastaava vahtimestari **Kari Kumpulainen**, Äänekoski
 Professori **Kimmo Suomi**, Jyväskylä
 Sairaanhoidtajaopisk., tradenomi **Piritta Rantanen**, Jämsä

Edustaja **Ossi Tamminen**, Kyyjärvi
 Koulutuspäällikkö **Pauliina Holm**, Jyväskylä

Yrittäjä **Leevi Marila**, Karstula
 Yrittäjä **Joonas Röppänen**, Keuruu

Toiminnanohjaaja **Sirpa Martins**, Äänekoski

Tutkijatohtori, LitT **Elina Sillanpää**, Laukaa

Maakuntahallituksen sihteeri: hallintopäällikkö **Pirjo Ahola**

LIITE 3

Tarkastuslautakunnan jäsenet 2013 – 2016

JÄSEN

Yrittäjä **Esa Järvinen**, Saarijärvi (kok), pj
Yrittäjä, eläkk. **Matti Björk**, Jyväskylä (ps), vpj
Maanviljelijä **Jouko Huumarkangas**, Kyyjärvi (kesk)
Yrittäjä **Leena Jäntti**, Hankasalmi (kesk)
Pääkirjanpitäjä **Sisko Linna**, Viitasaari (sdp)

VARAJÄSEN

Liikkeenharjoittaja **Mervi Rihto**, Viitasaari (kok)
Projektipäällikkö **Meiris Suominen**, Toivakka (ps)
Opettaja **Jyri Ylönen**, Jyväskylä (kesk)
Koneistaja, eläkk. **Tarmo Kemppainen**, Muurame (kesk)
Työkoneasentaja **Tuomo Alanen**, Jämsä (sdp)

Tilintarkastaja **Tuomas Mettomäki**, Seinäjoki

Tarkastuslautakunnan sihteeri: hallintosihteeri **Helena Anttonen**

LIITE 4

Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenet

JÄSEN

Keski-Suomen liitto ja jäsenkunnat

Mikko Tirola, Petäjävesi pj. {kesk}
 Ulla Perämäki, Muurame, 1. vpj. {sdp}
 Tuulia Ikkela-Koski, Jyväskylä {kesk}
 Eija Kiljala, Pihtipudas {kesk}
 Rolf Nyholm, Äänekoski {sdp}
 Sari Saarinen, Keuruu {kok}
 Pentti Tuomi, Saarijärvi {ps}

Valtion viranomaiset ja muu valtionhallinto

Juha S. Niemelä, 2. vpj
 Jukka Lehtinen
 Kari Lehtinen

Työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt

Tuula Peltonen, 3. vpj
 Vesa Arkko
 Raili Haaki
 Petteri Korpioja
 Tiina Mänttyharju
 Paula Pusa
 Ahti Ruoppila
 Kaija Taipale
 Petriikki Tukiainen

VARAJÄSEN

Mika Kyrö, Jämsä {kesk}
 Kimmo Suomi, Jyväskylä {sdp}
 Pekka Lankia, Joutsa {kesk}
 Aimo Asikainen, Jyväskylä {kesk}
 Leena Kalmari, Laukaa {sdp}
 Juha Suonperä, Jyväskylä {kok}
 Marke Tuominen, Äänekoski {ps}

Eija Heinonen
 Ulla Mehto-Hämäläinen
 Päivi Halinen

Pia Naukkarinen
 Lennu Keinänen
 Risto Kortelainen
 Minna Lappalainen
 Seppo Virta
 Jarkko Pakkanen
 Sirpa Moilanen
 Keijo Manner
 Tuuli Kirsikka Pirttiaho

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeri: ohjelmapäällikkö Pirjo Peräaho

LIITE 5

Henkilöstö 1.10.2014

Keski-Suomen liiton toimisto (sähköposti: etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi)

	Matkapuhelin
STRATEGIA	
Maakuntajohtaja Anita Mikkonen	040 595 0011
Maakuntajohtajan sihteerin sijainen Helena Anttonen	040 595 0019
Maakuntajohtajan sihteeri Laura Karjalainen (perhevapaalla)	
Maakunta-asiamies Hannu Koponen	040 595 0009
Maakuntasuunnittelija Kirsi Mukkala	040 595 0002
ALUEKEHITYS	
Kehittämiskojohtaja Hannu Korhonen	040 595 0016
EU-sihteerin Päivi Blå	040 595 0013
Keskijohdola-komitean sihteeri Virpi Heikkinen	040 595 0178
Viestintäpäällikkö Merja Lahti	040 595 0000
Ohjelmapäällikkö Hilka Laine	040 595 0014
Matkailukoordinaattori Leena Pajala	040 595 0015
Projektipäällikkö Raija Partanen	040 595 0139
Ohjelmapäällikkö Pirjo Peräaho	040 595 0008
Kehittämispäällikkö Veli-Pekka Päivänen	040 595 0005
Koulutuksen kehittämispäällikkö Anu Tokila	040 595 0469
ALUEIDENKÄYTTÖ	
Suunnittelujohtaja Olli Ristaniemi	040 595 0052
ATK-valmistaja Juuso Huhtala	040 595 0174
Liikenneinsinööri Pekka Kokki	040 595 0006
Maakuntainsinööri Jarmo Koskinen	040 595 0007
Maakuntasuunnittelija Hanna Kunttu	040 591 5901
Kehittämispäällikkö, ICT Timo Mäki-Kuutti (määräaikainen, 31.12.2014 saakka)	
Ympäristöpäällikkö Reima Väliavaara	040 595 0918
HALLINTO	
Hallintopäällikkö Pirjo Ahola	040 595 0003
Toimistosihteerin Piia Ahonen (osa-aikainen, 50%)	040 595 0181
Taloussihteerin Katja Antikainen	040 595 0004
Hallintosihteerin Helena Anttonen	040 595 0019
Maksatustarkastaja Arja Orell-Kauppinen	040 590 3202
Tietopalvelusihteerin Mari Saalamo	040 590 4264
Toimistosihteerin Pirkko Tuovinen	040 021 0327
Toimistosihteerin Marja-Leena Tuunanen	040 595 0189
Länsi-Suomen EAKR -ohjelma	
Ohjelmapäällikkö Seppo Haukka	040 595 0012

LIITE 6

Jäsenkuntien maksuosuudet 2015

kunta	kunnallisvero ansio- ja pääomaverotuloista 2013	kertymäosuus yhteisöverotuloista 2013	ansio- ja yhteisöverot yhteensä	lopullinen maksuosuus yht. 2015	maksuosuus 2014	muutos 2014/ 2015		Maksu- osuudesta Kehittämis- rahastoon
	€	€	€	€	€	€	%	€
Hankasalmi	12 496 250	731 009	13 227 259	50 695	53 898	-3 203	-5,94	11 522
Jyväskylä	418 008 363	19 208 853	437 217 216	1 675 688	1 710 462	-34 774	-2,03	380 845
Laukaa	54 279 696	1 955 183	56 234 879	215 527	222 297	-6 770	-3,05	48 984
Muurame	32 298 963	1 798 032	34 096 995	130 681	132 560	-1 879	-1,42	29 701
Petäjävesi	10 393 284	581 558	10 974 842	42 062	43 196	-1 134	-2,63	9 560
Toivakka	6 361 801	362 505	6 724 306	25 772	26 973	-1 201	-4,45	5 857
Uurainen	8 316 649	404 263	8 720 913	33 424	35 347	-1 923	-5,44	7 597
Joutsa	11 899 309	1 078 346	12 977 656	49 738	52 054	-2 316	-4,45	11 304
Luhanka	1 656 169	223 879	1 880 049	7 206	7 663	-457	-5,96	1 638
Keuruu	29 432 105	2 260 808	31 692 913	121 467	128 670	-7 203	-5,60	27 607
Multia	3 977 532	833 569	4 811 100	18 439	20 014	-1 575	-7,87	4 191
Jämsä	72 278 423	5 304 397	77 582 820	297 346	316 755	-19 409	-6,13	67 580
Kuhmoinen	5 622 295	703 466	6 325 761	24 244	27 702	-3 458	-12,48	5 510
Konnevesi	6 955 915	583 771	7 539 685	28 897	29 584	-687	-2,32	6 568
Äänekoski	60 189 590	7 972 746	68 162 336	261 241	257 713	3 528	1,37	59 374
Kannonkoski	3 192 216	455 575	3 647 791	13 981	15 123	-1 142	-7,55	3 178
Karstula	9 339 229	1 232 893	10 572 122	40 519	44 022	-3 503	-7,96	9 209
Kinnula	3 598 935	448 518	4 047 453	15 512	16 702	-1 190	-7,12	3 526
Kivijärvi	2 578 426	470 916	3 049 342	11 687	12 572	-885	-7,04	2 656
Kyyjärvi	3 178 621	574 477	3 753 098	14 384	15 850	-1 466	-9,25	3 269
Pihtipudas	9 989 917	1 183 785	11 173 702	42 825	44 316	-1 491	-3,36	9 733
Saarijärvi	25 523 158	1 804 599	27 327 757	104 737	112 146	-7 409	-6,61	23 804
Viitasaari	17 330 560	1 942 914	19 273 474	73 868	76 381	-2 513	-3,29	16 788
KESKI-SUOMI	808 897 406	52 116 062	861 013 468	3 299 940	3 402 000	-102 060	-3,00	750 000

Lähde: Verohallinto: Tieto verovuoden veroista 2013 N101 15.09.2014
[\[http://veronsaajat.vero.fi/fi-fi/tilastot/Sivut/Default.aspx\]](http://veronsaajat.vero.fi/fi-fi/tilastot/Sivut/Default.aspx)

LIITE 7

Keski-Suomen liiton tuloslaskelma 2015

	TP 2013 euroa	TA 2014 euroa	TA 2015 euroa	MUUTOS 2014 – 2015 euroa %	
TOIMINTATUOTOT	4 381 656,85	3 921 000	3 411 000	-510 000	-13,0
Korvaukset kunnilta (=maksuos.)	3 402 000,00	3 402 000	3 300 000	-102 000	-3,0
Muut myyntituotot	76 341,73	46 000	34 000	-12 000	-26,1
Maksutuotot	0,00	0	0	0	-
Tuet ja avustukset	903 315,12	473 000	77 000	-396 000	-83,7
Muut tuotot	0,00	0	0	0	-
TOIMINTAKULUT	-4 062 725,46	-3 921 000	-3 461 000	-460 000	-11,7
Henkilöstökulut	-2 246 274,47	-2 120 000	-1 882 000	-238 000	-11,2
Palvelujen ostot	-1 004 935,30	-699 900	-552 000	-147 900	-21,1
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-73 485,23	-65 000	-64 000	1 000	-1,5
Avustukset	-532 407,32	-831 000	-775 000	-56 000	-6,7
* sis. K-S Kehittämisrahasto	(762 235,82 e)	(750 000 e)	(750 000 e)		
Muut toimintakulut	-205 623,14	-205 100	-188 000	-17 100	-8,3
TOIMINTAKATE	318 931,39	0	-50 000	-50 000	-
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	6 836,83	0	0	0	-
Korkotuotot	6 854,14	0	0	0	-
Muut rahoitustuotot	0,00	0	0	0	-
Korkokulut	-17,31	0	0	0	-
Muut rahoituskulut	0,00	0	0	0	-
VUOSIKATE	325 768,22	0	-50 000	-50 000	-
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	0,00	0	0	0	-
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,00	0	0	0	-
Satunnaiset tuotot	0,00	0	0	0	-
Satunnaiset kulut	0,00	0	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	325 768,22	0	-50 000	-50 000	-
Poistoeron lisäys (-)	0,00	0	0	0	-
Poistoeron vähennys (+)	0,00	0	0	0	-
Varausten lisäys (-)	0,00	0	0	0	-
Varausten vähennys (+)	0,00	0	0	0	-
Rahastojen lisäys (-)	-750 000,00	-750 000	-750 000	0	0,0
Rahastojen vähennys (+)	475 199,91	750 000	750 000	0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	50 968,13	0	-50 000	-50 000	0,0

KESKI-SUOMEN LIITTO

Regional Council of Central Finland

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

KESKI-SUOMEN LIITTO | Sepänkatu 4 | 40100 Jyväskylä | Keski-Suomen Talo
puh: 0207 560 200 | fax: 014 217 733 | etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi
Virallinen posti liitolle kirjaamon sähköpostiosoitteella: kirjaamo@keskisuomi.fi